Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (девети състав)

10 септември 2026 година*

„Преюдициално запитване — Митнически съюз — Регламент (ЕИО) № 2658/87 — Обща митническа тарифа — Тарифно класиране — Комбинирана номенклатура — Позиции 0302 и 0511 — Понятие „риби, негодни за консумация от човека поради естеството им или вида, в който са представени“ — Обхват — Риба и изрезки от риба“

По дело C-406/25

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Vestre Landsret (Западен областен съд, Дания) с акт от 11 април 2025 г., постъпил в Съда на 16 май 2025 г., в рамките на производство по дело

Skatteministeriet

срещу

FF Skagen A/S,

СЪДЪТ (девети състав),

състоящ се от: M. Condinanzi, председател на състава, N. Jääskinen и Ал. Корнезов (докладчик), съдии,

генерален адвокат: A. Biondi,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за FF Skagen A/S, от S. Andersen и L. Kjær, advokater,

– за датското правителство, от C. A.-S. Maertens, в качеството на представител, подпомагана от B. Søes Petersen, advokat,

– за Европейската комисия, от A. Demeneix и M.-L. Ehlers Defontaine, в качеството на представители,

* Език на производството: датски.

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на забележка 1, буква в) към глава 3 от част втора от Комбинираната номенклатура, съдържаща се в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 година относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 256, 1987 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 4, стр. 3), в редакцията му, приложима към фактите по спора в главното производство (наричана по-нататък „КН“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Skatteministeriet (Министерство на финансите, Дания) и FF Skagen A/S, учредено по датското право дружество, относно тарифното класиране на риба и изрезки от риба, които това дружество внася.

Правна уредба

Международното право

3 Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките (наричана по-нататък „ХС“) е изработена от Съвета за митническо сътрудничество, понастоящем Световна митническа организация (СМО), учреден със сключената на 15 декември 1950 г. в Брюксел Конвенция за създаване на Съвет за митническо сътрудничество. ХС е въведена с Международната конвенция по Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките, която е сключена на 14 юни 1983 г. в Брюксел [*Recueil des traités des Nations unies*, том 1503, стр. 4, № 25910 (1988)] и заедно с протокола за изменението ѝ от 24 юни 1986 г. е одобрена от името на Европейската икономическа общност с Решение 87/369/ЕИО на Съвета от 7 април 1987 година (ОВ L 198, 1987 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 3, стр. 199) (наричана по-нататък „Конвенцията по ХС“).

4 При определените в член 8 от Конвенцията по ХС условия СМО одобрява обяснителните бележки и мненията за класиране, приети от създадения с член 6 от тази конвенция Комитет по ХС.

5 Съгласно член 3, алинея 1, буква а) от Конвенцията по ХС всяка договаряща страна се задължава да приведе своите тарифни и статистически номенклатури в съответствие с ХС, първо, като използва всички позиции и подпозиции по ХС без допълнения или изменения заедно със съответните им цифрови кодове, второ, като прилага общите правила за тълкуване на ХС и всички забележки към разделите, главите и подпозициите, без да изменя техния обхват, и трето, като следва последователността на номериране в ХС.

Правото на Съюза

КН

6 Както следва от член 1, параграфи 1 и 3 от Регламент № 2658/87, КН урежда тарифното класиране на внасяните в Европейския съюз стоки. По силата на член 3, параграф 1 от този регламент КН възпроизвежда шестцифрените кодови номера на позициите и подпозициите по ХС, а само седмата и осмата цифра обозначават специфични за КН подразделения.

7 Общите правила за тълкуване на КН, съдържащи се в част първа, раздел I, буква A от нея, предвиждат:

„Класирането на стоките в [КН] се подчинява на следните принципи:

1. Текстът на заглавията на разделите, на главите или на подглавите има само индикативна стойност, като класирането се определя законно съгласно термините на позициите и на забележките към разделите или към главите и съгласно следващите правила, когато те не противоречат на посочените по-горе термини на позициите и на забележките към разделите или към главите;

[…]

6. Класирането на стоките в подпозициите на една и съща позиция е нормативно определено съгласно термините на тези подпозиции и забележките към подпозициите, както и, mutatis mutandis, съгласно горните правила при условие че могат да се сравняват само подпозиции на еднакво ниво. Освен при разпоредби, предвиждащи обратното, за прилагането на това правило, се вземат предвид и забележките към разделите и главите“.

8 Част втора от КН, озаглавена „Таблица със ставките на митата“, съдържа раздел I със заглавие „Живи животни и продукти от животински произход“, в който се съдържа глава 3, озаглавена „Риби и ракообразни, мекотели и други водни безгръбначни“, както и глава 5, озаглавена „Други продукти от животински произход, неупоменати, нито включени другаде“.

9 Тази глава 3 съдържа забележка 1, която предвижда:

„Настоящата глава не включва:

[…]

в) рибите (включително черния им дроб, хайвера, семенната течност и млякото) и ракообразните, мекотелите и другите водни безгръбначни, мъртви и негодни за консумация от човека поради естеството им или вида, в който са представени (глава 5); брашна, прахове и агломерати под формата на гранули, от риби или ракообразни, мекотели или други водни безгръбначни, негодни за консумация от човека (№ 2301);

[…]“.

10 Таблицата със ставките на митата по глава 3 от част втора от КН съдържа следните позиции:

„Код по КН	Описание на стоките	Конвенционално мито (%)	Допълнителна мерна единица
1	2	3	4
[…]			
0302	Риби, пресни или охладени, с изключение на филетата и другите меса от риби от № 0304:		
[…]“.			

11 Глава 5 от част втора от КН съдържа забележка 1, която гласи:

„Настоящата глава не включва:

а) продуктите, годни за консумация, различни от червата, пикочните мехури и стомасите от животни, цели или на парчета, и от животинската кръв (в течно състояние или изсушена);

[…]“.

12 В таблицата със ставките на митата по тази глава 5 са включени следните позиции:

„Код по КН	Описание на стоките	Конвенционално мито (%)	Допълнителна мерна единица
1	2	3	4
[…]			
0511	Продукти от животински произход, неупоменати, нито включени другаде; мъртви животни, включени в глави 1 или 3, неподходящи за консумация от човека:		
[…]			
0511 91	–Продукти от риби, ракообразни, мекотели или други водни безгръбначни; мъртви животни от глава 3:		
0511 91 10	— Отпадъци от риби	Осв.	—
0511 91 90	– — — Други	Осв.	—
[…]“.			

Регламент (ЕО) № 178/2002

13 Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 31, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 8, стр. 68) предвижда в член 14:

„1. На пазара не се пускат храни, които не са безопасни.

2. Приема се, че храните не са безопасни, ако се считат за:

а) вредни за здравето;

б) негодни за консумация от човека.

[…]

5. При определяне дали дадена храна е негодна за консумация от човека се взема предвид, дали тя е неприемлива за консумация от човека съобразно употребата, за която е предназначена, поради замърсяване вследствие на наличието на чужди вещества или по други причини, поради разлагане, влошаване или загниване“.

Регламент (ЕО) № 852/2004

14 Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно хигиената на храните (ОВ L 139, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 44, стр. 173) гласи в член 1, параграф 1:

„Настоящият регламент установява общи правила за оператори на предприятия за храни по отношение на хигиената на храните[…]“.

15 Член 2, параграф 1 от този регламент има следния текст:

„По смисъла на настоящия регламент:

а) „хигиена на храните“, оттук нататък наричана „хигиена“, означава мерките и условията, необходими за контролиране на опасностите и за осигуряване на пригодност на дадена храна за консумация от хората, като се има предвид начина на употреба и предназначението ѝ;

[…]

е) „замърсяване“ означава наличието или внасянето на опасност;

[…]“.

16 Съгласно член 3 от посочения регламент:

„Операторите на предприятия за храни гарантират, че всички етапи на производството, преработката и разпространението на храните под техен контрол отговарят на съответните хигиенни изисквания, установени в настоящия регламент“.

Регламент (ЕО) № 853/2004

17 Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския [п]арламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход (ОВ L 139, 2004 г., стр. 55; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 56, стр. 71) предвижда в член 1, параграф 1:

„Настоящият регламент определя специфичните правила за хигиената на храните от животински произход за предприятията за хранителни продукти. Тези правила допълват правилата, предвидени с [Регламент № 852/2004]. Те се отнасят за непреработени и преработени продукти от животински произход“.

18 Съгласно член 3, параграф 1 от Регламент № 853/2004:

„Предприятията за хранителни продукти привеждат дейността си в съответствие с разпоредбите на приложения II и III“.

19 Приложение III към този регламент съдържа раздел VIII, озаглавен „Рибни продукти“, в който са изброени по-конкретно изискванията, приложими за корабите, изискванията, които трябва да се спазват по време на и след разтоварването и свалянето на брега на рибните продукти, изискванията, приложими за обектите, включително кораби, в които тези продукти се обработват, приложимите за посочените продукти санитарни норми, както и изискванията във връзка със съхраняването на размразените непреработени рибни продукти и на пресните рибни продукти, към които са добавени хранителни добавки в съответствие със законодателството на Съюза.

20 Този раздел съдържа редица изисквания относно температурата на рибните продукти. Сред тези изисквания точка I, част Б. 1 от глава I от този раздел във връзка с точка 1 от глава VII от него предвижда, че корабите, проектирани и конструирани за запазване на рибните продукти за повече от 24 часа, трябва да са съоръжени с трюм, резервоари или контейнери за съхраняване на рибни продукти при температура, близка до температурата на топене на леда. Точка I, част Б. 3 от тази глава I гласи в частност, че при охлаждане на рибни продукти в изстудена чиста морска вода резервоарите трябва да имат устройства за постигане на една и съща температура в целия резервоар и да постигнат норма на охлаждане, която осигурява за сместа от риба и чиста морска вода температура, която не превишава 3 °C шест часа след натоварването и 0 °C след 16 часа. Съгласно точка 1, буква б), ii) от глава II от посочения раздел във връзка с точка 1 от глава VII от същия предприятията за хранителни продукти, които отговарят за разтоварването и свалянето на брега, по-конкретно на пресни рибни продукти и на размразени непреработени рибни продукти, трябва да не допускат замърсяване на тези продукти по време на разтоварването и свалянето им на брега, като ги поставят без отлагане в защитена среда при температура, близка до температурата на топене на леда. От точка 1 от глава VII и от точка 1, буква а) от глава VIII от същия раздел е видно, че по време на складирането и транспортирането на посочените продукти

предприятията за хранителни продукти, които извършват тези операции, трябва да осигуряват съхраняването на същите продукти при температура, близка до температурата на топене на леда.

21 Част B от глава V от раздел VIII на приложение III към Регламент № 853/2004 предвижда по-специално, че не трябва да се пускат на пазара непреработени рибни продукти, ако химичните тестове показват, че са превишени допустимите граници за общ летлив азот (TVB-N).

Регламент (ЕО) № 854/2004

22 Според член 7 от Регламент (ЕО) № 854/2004 на Европейския [п]арламент и на Съвета от 29 април 2004 година за определяне на специфичните правила за организирането на официален контрол върху продуктите от животински произход, предназначени за човешка консумация (ОВ L 139, 2004 г., стр. 206; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 56, стр. 132) държавите членки трябва да гарантират, че официалният контрол върху рибните продукти се извършва в съответствие с изискванията на приложение III към този регламент, озаглавено „Рибни продукти“.

23 Точка 4 от глава III от това приложение предвижда, че рибните продукти следва да бъдат обявени за негодни за човешка консумация, ако компетентният орган счита, че могат да изложат на опасност здравето на хората и животните или поради друга причина са негодни за човешка консумация.

Регламент № 2074/2005

24 Регламент (ЕО) № 2074/2005 на Комисията от 5 декември 2005 година за установяване на мерки за прилагане по отношение на някои продукти съгласно Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета и по отношение на организацията на официалния контрол съгласно Регламент (ЕО) № 854/2004 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, за дерогиране от Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламенти (ЕО) № 853/2004 и (ЕО) № 854/2004 (ОВ L 338, 2005 г., стр. 27; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 68, стр. 3), изменен с Регламент (ЕО) № 1022/2008 на Комисията от 17 октомври 2008 година (ОВ L 277, 2008 г., стр. 18) (наричан по-нататък „Регламент № 2074/2005“), предвижда в раздел II, глава I, точка 1 от приложение II:

„Непреработени рибни продукти се считат като негодни за човешка консумация, където органолептичната оценка е повдигнала съмнения по отношение на тяхната пресност и химически проверки, които разкриват, че следните TVB-N максимално допустими граници са превишени:

а) 25 mg азот/100 g плът за видовете, посочени в точка 1 от глава II;

б) 30 mg азот/100 g плът за видовете, посочени в точка 2 от глава II;

в) 35 mg азот/100 g плът за видовете, посочени в точка 3 от глава II;

[…]“.

25 Раздел II, глава II от приложение II към този регламент има следния текст:

„1. *Sebastes* spp., *Helicolenus dactylopterus*, *Sebastichthys capensis*.

2. Видове, принадлежащи към семейството *Pleuronectidae* (с изключение на камбала: *Hippoglossus* spp.).

3. *Salmo salar*, видове, принадлежащи към семейството *Merlucciidae*, видове принадлежащи към семейството *Gadidae*“.

Регламент № 1333/2008

26 Предвид датата на настъпване на фактите по спора в главното производство, Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно добавките в храните (ОВ L 354, 2008 г., стр. 16) е приложим както в редакцията си, произтичаща от измененията с Регламент (ЕС) 2015/647 на Комисията от 24 април 2015 година (ОВ L 107, 2015 г., стр. 1) (наричан по-нататък „Регламент № 1333/2008“), така и в предходната си редакция. Същевременно, релевантните за този спор разпоредби не са претърпели съществени изменения, така че следва да се цитират тези, произтичащи от въпросните изменения.

27 Член 5 от Регламент № 1333/2008 гласи:

„Никой не може да пуска на пазара добавка в храната или храна, в която се съдържа такава добавка в храна, ако употребата на добавката в храната не отговаря на изискванията на настоящия регламент“.

28 Съгласно член 15 от този регламент:

„Добавките в храните не се използват в непреработени храни, освен ако такава употреба не е специално предвидена в приложение II“.

29 Точка 2 от част А от приложение II към посочения регламент, озаглавено „Общи разпоредби относно включените в списъка добавки в храните и условията за тяхната употреба“, има следния текст:

„1. Като добавки в храните могат да се използват само веществата, изброени в част Б, […], освен ако е предвидено нещо по-конкретно в част Д.

2. Добавките могат да се използват само в храните и при условията, посочени в част Д на настоящото приложение.

3. В част Д на настоящото приложение храните са изброени по категориите храни, определени в част Г на настоящото приложение, а добавките са групирани по определенията, дадени в част В на настоящото приложение.

[…]“.

30 Оцетната киселина фигурира в част Б от това приложение. Непреработената риба и непреработени продукти от рибарството, както и преработената риба и преработени продукти от рибарството, включително ракообразни и мекотели, се намират в част Г от посоченото приложение. В част Д от същото приложение оцетната киселина не е сред добавките, визирани за тези категории храни.

Регламент (ЕО) № 1069/2009

31 Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (Регламент за страничните животински продукти) (ОВ L 300, 2009 г., стр. 1, и поправка в ОВ L 203, 2019 г., стр. 10) предвижда в член 3:

„По смисъла на настоящия регламент:

1. „странични животински продукти“ означава цели тела или части от тялото на животни, продукти от животински произход или други продукти, получени от животни, които не са предназначени за консумация от човека, включително яйцеклетки, зародиши и сперма;

[…]“.

32 Съгласно текста на член 7, параграф 1 от този регламент:

„Страничните животински продукти се категоризират в определени категории, които отразяват нивото на риска за общественото здраве и здравето на животните, породен от страничните животински продукти, в съответствие със списъците, установени в членове 8, 9 и 10“.

33 Член 10 от посочения регламент гласи:

„Материалът от категория 3 включва следните странични животински продукти:

а) трупове и части от заклани животни или, в случая на дивеч — тела или части от умъртвени животни, които са годни за консумация от човека в съответствие с общностното законодателство, но не са предназначени за консумация от човека поради търговски причини;

[…]“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

34 FF Skagen внася предимно от Норвегия риба и изрезки от риба, които използва в производство на рибно брашно, рибно масло и други продукти, предназначени за храна на животни.

35 На 10 ноември 2016 г. Toldstyrelsen (Митническа агенция, Дания) извършва проверка на вноса на цели риби от видовете трескоподобни, мойва, пясъчна змиорка, аржентински мерлузи, треска и сафрид, декларирани от FF Skagen като продукти по глава 5 от част втора на КН.

36 В рамките на тази проверка Митническата агенция иска от Института за анализ „Force Technology“ (Дания) да анализира проби от някои от тези риби и да даде заключение дали уловите са годни, или негодни за консумация от човека, за да се провери тарифното им класиране.

37 Въз основа на визуална и сензорна оценка на тези проби Институтът заключава, че уловът в три от четирите анализирани проби е годен за консумация от човека, докато съдържащият се в четвъртата проба улов не е, по-специално поради наличието на много неприятна миризма.

38 Посоченият институт описва пробите, приети от него като годни за консумация от човека, като цели риби, без отстранени черва и глава. Освен това той описва някои от тези проби като разнородни, уточнявайки по-конкретно, че някои риби изглеждат в добро състояние, докато други са сплескани, кожата им е остъргана и липсват очи или главата и опашката са отделени.

39 В договорите за продажба, сключени от FF Skagen и отнасящи се до анализирания и счетен за годен за консумация от човека улов, е видно, че рибата е била складирана на риболовни кораби за период до осем дни, които се броят от първия улов до разтоварването на брега, като съхраняването е извършено посредством добавяне на оцетна киселина или „киселина“, без повече уточнения. По-нататък, средната стойност на TVB-N на този улов, получена от многократно вземане на проби от индивидуалния улов, е от 14 до 30 mg/100 g. От пробите, използвани за определяне на средната стойност на TVB-N за един от уловите, една от десет проби имат стойност на TVB-N 40 mg/100 g, а останалите девет проби, взети от същия улов, показват стойности между 27 и 33 mg/100 g.

40 Освен улова, от който са взети трите проби, счетени от Института за анализ като годни за консумация от човека, FF Skagen е внесло през периода на проверката и друг улов, за който измерената от него средна стойност на TVB-N е под 35 или 60 mg/100 g, в зависимост от съответния вид риба. Тази стойност обаче варира, като само в една проба достига максимално съдържание 82 mg/100 g. Последният улов бил съхраняван на риболовни кораби за период до 12 дни — от първия улов до разтоварването на брега — в смес от охладена питейна вода или морска вода и оцетна киселина или неуточнен вид киселина. Температурата на водата, в която е съхраняван посоченият улов, варирала в различните партиди и достигала до 8,6 °C при разтоварването на брега. В отговор на искане от страна на FF Skagen датските органи по храните посочват, че според тях използването на оцетната киселина като консервант за разглеждания по главното производство улов риба е направил същия негоден за консумация от човека, и то независимо от стойността на TVB-N в него.

41 На 19 февруари 2018 г. датските митнически органи решават, че целите риби и изрезките от риба, внесени от FF Skagen през периода от 1 януари 2015 г. до 30 ноември 2017 г., следва да бъдат класирани в глава 3 от част втора на КН, ако средната стойност на TVB-N на всяка партида, измерена от това дружество, е под 35 mg/100 g за видовете от семейство *Gadidae*, включително изрезките от риба, и 60 mg/100 g за всички други видове риба.

42 Посоченото дружество обжалва решението на тези органи пред Landsskatteretten (Национална данъчна комисия, Дания).

43 На 6 август 2020 г. този орган приема, че внесената риба и изрезки от риба поради съхраняването им във вода с добавена оцетна киселина преди митническото им оформяне са били негодни за консумация от човека поради състоянието им към момента на митническото оформяне. Поради тази причина той ги изключва от тарифното класиране в глава 3 от част втора на КН в съответствие със забележка 1, буква в) към тази глава. Според посочения орган рибата е трябвало тогава да бъде класирана в глава 5 от част втора от КН, в подпозиция 0511 91 90, в съответствие с общи правила 1 и 6 за тълкуване на КН, които фигурират в част първа, раздел I, буква A от КН.

44 Министерството на финансите подава пред Vestre Landsret (Западен областен съд, Дания), който е запитващата юрисдикция, жалба срещу решението на Националната данъчна комисия, като поддържа, че разглежданите по главното производство риба и изрезки от риба трябва да бъдат класирани в позиция 0302 по КН.

45 Тази юрисдикция счита, че съществуват съмнения дали тези стоки трябва да бъдат класирани в глава 3 от част втора от КН или в глава 5 от тази част.

46 В това отношение тя отбелязва, че целият разглеждан по спора, с който е сезирана, улов е закупен по договори, сключени с оглед на използването му за промишлено производство на рибно брашно и рибно масло, а не за консумация от човека. Подписвайки такива договори, FF Skagen се ангажирало да използва рибата за целта, за която я е закупило.

47 Според запитващата юрисдикция добавянето на киселина има за цел да намали развитието на TVB-N в рибата. Стойността на TVB-N показвала нивото на влошаване на рибата, като се уточнява, че колкото по-висока е тя, толкова рибата е с по-влошено качество. Максимално допустимите граници на TVB-N произтичали от раздел II, глава I, точка 1 от приложение II към Регламент № 2074/2005. Тази юрисдикция отбелязва също, че Регламент № 178/2002 не позволява пускането на пазара на непреработени рибни продукти, предназначени за консумация от човека, ако в тях е добавена оцетна киселина или друга киселина. По-нататък, Регламент № 853/2004 предвиждал охлаждане на рибата незабавно след разтоварването на брега на температура, близка до температурата на топене на леда.

48 Що се отнася до замразените изрезки от риба, внасяни от FF Skagen, запитващата юрисдикция уточнява, че една от разглежданите партиди била придружена от типов търговски документ за транспортиране на странични продукти от умъртвени животни и на преработени продукти, които не са предназначени за консумация от човека, съставен по силата на Регламент № 1069/2009. В този документ се посочвало, че разглежданите изрезки от риба са сертифицирани за храна за животни и че става въпрос за странични продукти от подпозиция 0511 91 10, озаглавена „Отпадъци от риба“, по КН. Тези изрезки били посочени в същия документ като материал „категория 3 а“, който включва „тела или части от умъртвени животни, които са годни за консумация от човека в съответствие с общностното законодателство, но не са предназначени за консумация от човека поради търговски причини“, по смисъла на член 10, буква а) от този регламент. След улавянето на рибата и по време на транспортирането посочените изрезки били обработени съгласно предвидените в този регламент правила, а не съгласно тези, предвидени в Регламент № 852/2004.

49 При тези условия Vestre Landsret (Западен областен съд) решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли забележка 1, буква в) към глава 3 от [част втора от КН] да се тълкува в смисъл, че [тази] глава 3 не обхваща стоки като разглежданите в главното производство?

2) От значение ли са за отговора на преюдициалния въпрос [според Съда] следните обстоятелства:
   а) добавянето на оцетна киселина или друга киселина към стоките, включително от значение ли е, че към стоките е била добавена оцетна киселина, която според информацията на производителя не е разрешена за консумация от човека;
   б) средната стойност на TVB-N на стоките надхвърля максимално допустими граници от 25 до 35, предвидени в Регламент № [2074/2005];
   в) стоките се съхраняват в насипно състояние, като съдържанието на TVB-N в част от рибата надвишава нивото, разрешено съгласно Регламент (ЕО) № [2074/2005];
   г) стоките не са обработени в съответствие със законодателството в областта на хигиената на храните, включително:
      i. Регламент [№ 178/2002];
      ii. Регламент [№ 852/2004];
      iii. Регламент [№ 853/2004];
      iv. Регламент [№ 854/2004];
      v. Регламент [№ 1333/2008];
      vi. Регламент [№ 1069/2009];
   д) според търговските документи стоките са взети от кораба за улов, предложени са за продажба и са продадени изключително за промишлено производство на фуражи, а не за консумация от човека;
   е) според датските органи по храните поради добавянето на оцетна киселина стоките не са годни за консумация от човека, независимо от стойността на TVB-N в тях;
   ж) стоките се внасят в Европейския съюз като странични продукти съгласно Регламент [№ 1069/2009]. В това отношение от Съда се иска да уточни каква документация се изисква, за да могат стоките да се считат за странични продукти по смисъла на посочения регламент“.

50 По предложение на председателя, след изслушване на заместник-председателя и на първия генерален адвокат, Съдът реши да впише настоящото преюдициално запитване в своя регистър. Всъщност това запитване не попада изключително в една от специфичните сфери по член 50б, първа алинея, буква г) от Статута на Съда на Европейския съюз.

По преюдициалните въпроси

51 С тези въпроси, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали КН трябва да се тълкува в смисъл, че спадат към позиция 0302, озаглавена „Риби, пресни или охладени, с изключение на филетата и другите меса от риби от № 0304“, или към позиция 0511, озаглавена „Продукти от животински произход, неупоменати, нито включени другаде; мъртви животни, включени в глави 1 или 3, неподходящи за консумация от човека“:

– цели риби, които са били съхранявани на риболовни кораби за дълъг период посредством добавяне на оцетна киселина или друга киселина при променлива

температура, която може да надвиши границите, предвидени в правната уредба на Съюза в областта на хигиената на храните, и които съдържат различни количества TVB-N, някои — превишаващи границите, предвидени в тази правна уредба, които са били складирани в насипно състояние, не са били обработени в съответствие с правилата, произтичащи от разпоредбите на посочената правна уредба, и за които съпътстващите търговски документи сочат, че са уловени и продадени изключително за производство на фуражи, както и

– изрезки от риба, които не са били обработени в съответствие с правилата, произтичащи от разпоредбите на същата правна уредба, и за които съпътстващите търговски документи сочат, че представляват странични животински продукти, годни за консумация от човека, но не са предназначени за такава консумация поради търговски причини и че са произведени и продадени за производство на фуражи.

52 В самото начало трябва да се припомни, че когато Съдът е сезиран с преюдициално запитване за тарифно класиране, неговата задача е по-скоро да изясни на националните съдии критериите, чието прилагане ще им позволи да класират правилно съответните стоки по КН, а не сам да извършва това класиране. Всъщност квалифицирането на разглежданите стоки за целите на тарифното им класиране е резултат от чисто фактическа констатация, каквато Съдът не следва да извършва в рамките на преюдициално запитване (решение от 1 август 2025 г., Keesing Deutschland, C-375/24, EU:C:2025:624, т. 37 и цитираната съдебна практика).

53 След това уточнение е важно да се подчертае, че съгласно общо правило 1 за тълкуване на КН тарифното класиране на стоките се определя съгласно термините на позициите и на забележките към разделите или към главите от тази номенклатура (решение от 1 август 2025 г., Keesing Deutschland, C-375/24, EU:C:2025:624, т. 38).

54 В интерес на правната сигурност и улесняването на проверките решаващият критерий за тарифното класиране на стоките по правило трябва да се търси в техните обективни характеристики и свойства, определени в текста на позицията от КН и на забележките към разделите или главите (решение от 1 август 2025 г., Keesing Deutschland, C-375/24, EU:C:2025:624, т. 39 и цитираната съдебна практика).

55 Предназначението на продукта може да представлява обективен критерий за тарифно класиране, доколкото е неразривно свързано с него, като тази връзка трябва да може да се прецени в зависимост от обективните характеристики и свойства на съответния продукт (решение от 22 юни 2023 г., PR Pet, C-24/22, EU:C:2023:507, т. 53 и цитираната съдебна практика). Същевременно предназначението на продукта е релевантен критерий само ако продуктът не може да бъде класиран въз основа единствено на обективните си характеристики и качества (решение от 16 февруари 2017 г., Aramex Nederland, C-145/16, EU:C:2017:130, т. 23 и цитираната съдебна практика).

56 В конкретния случай е безспорно, че разглежданите по главното производство стоки спадат към раздел I („Живи животни и продукти от животински произход“), част втора от КН.

57 Този раздел е подразделен на пет глави, сред които глава 3, озаглавена „Риби и ракообразни, мекотели и други водни безгръбначни“, съдържа позиция 0302, озаглавена „Риби, пресни или охладени, с изключение на филетата и другите меса от риби от № 0304“, а глава 5, озаглавена „Други продукти от животински произход, неупоменати, нито

включени другаде“, съдържа позиция 0511, озаглавена „Продукти от животински произход, неупоменати, нито включени другаде; мъртви животни, включени в глави 1 или 3, неподходящи за консумация от човека“. От текста на тази глава 5 е ясно, че тя се отнася до продуктите, които не съответстват на нито едно наименование от другите четири глави от въпросния раздел. Освен това забележка 1, буква а) към посочената глава 5 гласи, че тя не включва продуктите, годни за консумация, различни от червата, пикочните мехури и стомасите от животни, цели или на парчета, и от животинската кръв (вж. по аналогия решение от 16 юли 2009 г., Pärlitigu, C-56/08, EU:C:2009:467, т. 25).

58 Забележка 1, буква в) към глава 3 от раздел I на част втора от КН гласи, че тази глава не включва рибите, негодни за консумация от човека поради естеството си или вида, в който са представени. Следователно от съдържанието на тази забележка произтича, че решаващият критерий, за да се определи дали дадена риба спада към посочената глава 3, се състои в това дали тя е годна, или не за консумация от човека. При тези условия определящият въпрос е дали към момента на митническото си оформяне разглежданите по главното производство стоки са годни за консумация от човека (вж. в този смисъл решение от 16 юли 2009 г., Pärlitigu, C-56/08, EU:C:2009:467, т. 27 и цитираната съдебна практика).

59 За да се установи дали даден продукт е годен за консумация от човека по смисъла на посочената забележка, следва да се вземат предвид всички фактори, относими към свойствените му обективни характеристики и качества (вж. в този смисъл решение от 28 април 2016 г., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, т. 42 и 57 и цитираната съдебна практика).

60 Важно е да се подчертае, на първо място, че в случая запитващата юрисдикция изтъква различни елементи, свързани с начина, по който разглежданите по главното производство стоки са били третирани преди митническото си оформяне, като например добавянето на оцетна киселина или друга киселина, складирането им в насипно състояние и обработване, което не отговаря на правилата за хигиена на храните, високо съдържание на TVB-N, висока температура и дълъг период на съхранение на тези стоки, като по същество си задава въпроса дали е налице опасност за човешкото здраве, произтичаща от евентуалното замърсяване или загниване на тези стоки, което по този начин ги прави негодни за консумация от човека.

61 В това отношение следва да се отбележи, че тези елементи се отнасят до обективните характеристики и свойства, присъщи на разглежданите по главното производство стоки, и следователно могат да определят дали те са годни, или негодни за консумация от човека.

62 Всъщност Съдът вече е приел, че фактът, че поради характеристиките на процеса на производство не може да се изключи наличието в продукта на вещества, вредни за човешкото здраве, е относим фактор, който може да обоснове квалифицирането на такъв продукт като негоден за консумация, предвид обективните му характеристики и качества (вж. в този смисъл решение от 28 април 2016 г., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, т. 43 и 48).

63 По-нататък, следва да се припомни, че информацията, предоставена от производителя на разглеждания продукт, по принцип може да установи обективните характеристики и качества на същия (вж. в този смисъл решение от 28 април 2016 г., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, т. 44, 47 и 50).

64 По същия начин Съдът е отбелязал, че загниването или влошаването на продукти от животински произход води до образуването на токсини, които по принцип ги правят негодни за консумация от човека и също така създават риск, в частност за здравето на хората (вж. в този смисъл решение от 2 септември 2021 г., Toropet, C-836/19, EU:C:2021:668, т. 60).

65 На второ място, запитващата юрисдикция иска да се установи дали, за да се определи дали разглежданият по главното производство улов е „негоден за консумация от човека“, е допустимо да се вземе предвид правната уредба на Съюза в областта на храните и на хигиената на храните.

66 В това отношение следва да се уточни, че както беше припомнено в точка 54 от настоящото решение, решаващият критерий за тарифното класиране на стоките трябва като цяло да се търси в техните обективни характеристики и свойства, както са определени в текста на позицията по КН и на забележките към разделите или главите. Така Съдът е имал повод да уточни, що се отнася до релевантността, за целите на тарифното класиране на стоките, на законодателството на Съюза в областта на храните, и в частност на предвидената в член 14 от Регламент № 178/2002 забрана за пускане на пазара на „храни, които не са безопасни“, че тарифното класиране на стоките към датата на митническото им оформяне е възложено на националните митнически органи, които в това отношение прилагат по-конкретно разпоредбите на КН (вж. в този смисъл решение от 28 април 2016 г., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, т. 52).

67 От това следва, че правната уредба на Съюза в областта на храните и на хигиената на храните не може сама по себе си да бъде определяща за класирането на дадена стока в определена позиция по КН, но все пак е сред елементите, които трябва да се вземат предвид за тази цел (вж. в този смисъл решения от 4 март 2015 г., Oliver Medical, C-547/13, EU:C:2015:139, т. 53, от 28 април 2016 г., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, т. 56, и от 15 декември 2016 г., LEK, C-700/15, EU:C:2016:959, т. 36).

68 Така в настоящия случай, първо, може да се вземе предвид обстоятелството, посочено в акта за преюдициално запитване, по-специално във втори въпрос, букви а) и е), че към разглеждания по главното производство улов — който се състои от непреработена риба — е добавена оцетна киселина или друга киселина, която според информацията на производителя не е разрешена за консумация от човека, и въпреки че от съвместния прочит на членове 5 и 15 от Регламент № 1333/2008 и на приложение II към него следва, че този регламент не позволява пускането на пазара като храни на непреработена риба и рибни продукти, съдържащи такива добавки.

69 Същото се отнася и за обстоятелството, изтъкнато от запитващата юрисдикция по-конкретно в рамките на втори въпрос, буква е), че датските органи по храните са приели, че добавянето на оцетна киселина към разглеждания по главното производство улов го е направило „негоден за консумация от човека“. Действително, от глава III, точка 4 от приложение III към Регламент № 854/2004 произтича, че рибните продукти трябва да бъдат обявени за негодни за консумация от човека, ако компетентните органи считат, че те могат да изложат на опасност здравето на хората и животните или поради друга причина са негодни за консумация от човека.

70 Второ, може да се вземе предвид и обстоятелството, посочено във втори въпрос, буква б), че средното съдържание на TVB-N в някои от разглежданите по главното производство партиди улов превишава пределно допустимите стойности, предвидени в раздел II, глава I, точка 1 от приложение II към Регламент № 2074/2005.

71 В това отношение тази разпоредба предвижда, че непреработени рибни продукти се считат за негодни за човешка консумация по смисъла на Регламент № 853/2004, където органолептичната оценка е повдигнала съмнения по отношение на тяхната пресната и химическите проверки разкриват, че предвидените максимално допустими граници за TVB-N са превишени. Раздел II, глава I, точка 1, букви а)—в) от приложение II към Регламент № 2074/2005 предвижда гранични стойности за TVB-N в размер съответно на 25, 30 и 35 mg азот/100 g плът, според видовете риби, визирани в раздел II от глава II от приложение II към този регламент.

72 От предоставената от запитващата юрисдикция информация е видно, че сред разглежданите по главното производство продукти е установено наличието на риби, за които стойността на TVB-N превишава тези граници, което предполага напреднал стадий на загниване и следователно опасност за здравето на човека в случай на консумация.

73 Трето, обстоятелството, посочено във втори въпрос, буква в), че разглежданата по главното производство риба, включително отделните риби, за които стойността на TVB-N превишава пределно допустимите стойности, предвидени в раздел II, глава I, точка 1 от приложение II към Регламент № 2074/2005, е била складирана в насипно състояние, също е релевантен елемент, който може да показва наличието на опасност за човешкото здраве, а именно микробиологично или друго замърсяване на цялата риба, по-специално от рибите в напреднал стадий на загниване.

74 Четвърто, релевантно е и обстоятелството, споменато по-конкретно във втори въпрос, буква г), че разглежданата по главното производство обработка на риба и изрезки от риба не е в съответствие с правната уредба на Съюза в областта на хигиената на храните, доколкото тя се отнася точно до опасностите, които храните могат да представляват за здравето.

75 В частност, от член 1, параграф 1 във връзка с член 2, параграф 1, буква а) и член 3 от Регламент № 852/2004 следва, че с него се установяват общите правила в областта на „хигиената“ на храните, а именно мерките и условията, необходими за контролиране на опасностите и за осигуряване на пригодност на дадена храна за консумация от хората, като се имат предвид начинът на употреба и предназначението ѝ, които операторите на предприятия за храни трябва да спазват на всички етапи на производството, преработката и разпространението на храните под техен контрол. По-нататък, от член 2, параграф 1, буква е) и от редица разпоредби от приложенията към този регламент следва, че той се отнася по-специално до защитата срещу „замърсяване“ на храните, а именно наличието или внасянето на опасност.

76 Освен това от член 1, параграф 1 от Регламент № 853/2004 е видно, че той определя за предприятията за хранителни продукти специфични правила за хигиената на храните от животински произход, които допълват правилата, предвидени в Регламент № 852/2004, и са приложими за непреработени и преработени продукти от животински произход.

Съгласно член 3, параграф 1 от Регламент № 853/2004 предприятията за хранителни продукти привеждат дейността си по-конкретно в съответствие със съответните разпоредби на приложение III към този регламент.

77 Раздел VIII, озаглавен „Рибни продукти“, от това приложение III съдържа по-конкретно изискванията, приложими за корабите, изискванията, които трябва да се спазват по време на и след разтоварването и свалянето на брега на тези продукти, изискванията, приложими за обектите, включително кораби, в които посочените продукти се обработват, приложимите за същите продукти санитарни норми, както и изисквания във връзка със складирането им. Този раздел VIII съдържа и редица изисквания относно температурата на рибните продукти, сред които предвидените в точка I, част Б. 1 и точка I, част Б. 3 от глава I от него, в точка 1, буква б), ii) от глава II от него, както и в точка 1 от глава VII от него и в точка 1, буква а) от глава VIII от него, които по същество целят да гарантират по-конкретно, че пресните рибни продукти и размразените непреработени рибни продукти се запазват при складирането и транспортирането си, включително при разтоварването и свалянето на брега, при температура, близка до температурата на топене на леда.

78 Част В от глава V от раздел VIII на приложение III към Регламент № 853/2004 впрочем забранява пускането на пазара на продукти, превишаващи допустимите граници за TVB-N, предвидени в Регламент № 2074/2005.

79 При тези условия следва да се приеме, че неспазването на правната уредба на Съюза в областта на хигиената на храните може да има въздействие върху въпроса дали даден продукт може, по-специално поради евентуално замърсяване или поради загниването си, да изложи на опасност здравето на хората и при това положение да е негоден за човешка консумация.

80 Що се отнася, пето, до релевантността на търговски документи като договорите за продажба на разглеждания по главното производство улов, споменати във втори въпрос, буква д), които сочат, че този улов е предназначен за промишлено производство на фуражи, а не за консумация от човека, следва да се приеме, че такива документи могат да представляват релевантни фактори, отнасящи се до свойствените обективни характеристики и качества на разглежданите по главното производство продукти, които фактори трябва да се вземат предвид за целта на класирането на същите в подходящата позиция по КН (вж. в този смисъл решение от 28 април 2016 г., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, т. 57).

81 Шесто, що се отнася до обстоятелството, че разглежданите по главното производство изрезки от риба са били внесени в Съюза като странични животински продукти от категория 3, в съответствие с член 3, точка 1, член 7, параграф 1 и член 10, буква а) от Регламент № 1069/2009, който се споменава във втори въпрос, буква г), vi), следва да се припомни, че в тази категория попадат материали, за които законодателят на Съюза е приел, че са „с нисък риск“ за здравето на хората и животните, по-конкретно трупове и части от заклани животни, които са „годни за консумация от човека“, но не са предназначени за такава консумация поради търговски причини (вж. в този смисъл решение от 2 септември 2021 г., Toropet, C-836/19, EU:C:2021:668, т. 41 и 47).

82 Следователно обстоятелството, че тези изрезки от риба попадат в посочената категория — дори да се приеме, че е установена, което запитващата юрисдикция, единствена компетентна да преценява фактите по конкретния случай, трябва да провери — може да

показва, че тези продукти са негодни за консумация от човека поради вида, в който са представени по смисъла на забележка 1, буква в) към глава 3 на част втора, раздел I от КН, и трябва също да бъде взето предвид за целта на класирането на посочените продукти в подходящата позиция по КН.

83 Въз основа на всички гореизложени елементи относно обективните характеристики и свойства на разглежданите по главното производство стоки запитващата юрисдикция следва да прецени дали трябва да се приеме, че тези стоки са негодни за консумация от човека, така че в съответствие със забележка 1, буква в) към глава 3, раздел I от част втора от КН те не попадат в тази глава 3, вследствие на което трябва да бъдат класирани в позиция 0511, озаглавена „Продукти от животински произход, неупоменати, нито включени другаде; мъртви животни, включени в глави 1 или 3, неподходящи за консумация от човека“ от КН.

84 С оглед на всички гореизложени съображения на преюдициалните въпроси следва да се отговори, че КН трябва да се тълкува в смисъл, че спадат към позиция 0511, озаглавена „Продукти от животински произход, неупоменати, нито включени другаде; мъртви животни, включени в глави 1 или 3, неподходящи за консумация от човека“:

– цели риби, които са били съхранявани на риболовни кораби за дълъг период посредством добавяне на оцетна киселина или друга киселина при променлива температура, която може да надвиши границите, предвидени в правната уредба на Съюза в областта на хигиената на храните, и които съдържат различни количества TVB-N, някои — превишаващи границите, предвидени в тази правна уредба, които са били складирани в насипно състояние, не са били обработени в съответствие с правилата, произтичащи от разпоредбите на посочената правна уредба, и за които съпътстващите търговски документи сочат, че са уловени и продадени изключително за производство на фуражи, както и

– изрезки от риба, които не са били обработени в съответствие с правилата, произтичащи от разпоредбите на същата правна уредба, и за които съпътстващите търговски документи сочат, че представляват странични животински продукти, годни за консумация от човека, но не са предназначени за такава консумация поради търговски причини, и че са произведени и продадени за производство на фуражи.

По съдебните разноски

85 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

Поради изложените съображения Съдът (девети състав) реши:

Комбинираната номенклатура, съдържаща се в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 година относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа, в редакцията си, приложима към фактите по спора в главното производство,

трябва да се тълкува в смисъл, че

спадат към позиция 0511, озаглавена „Продукти от животински произход, неупоменати, нито включени другаде; мъртви животни, включени в глави 1 или 3, неподходящи за консумация от човека“,

– **цели риби, които са били съхранявани на риболовни кораби за дълъг период посредством добавяне на оцетна киселина или друга киселина при променлива температура, която може да надвиши границите, предвидени в правната уредба на Съюза в областта на хигиената на храните, и които съдържат различни количества общ летлив азот, някои — превишаващи границите, предвидени в тази правна уредба, които са били складирани в насипно състояние, не са били обработени в съответствие с правилата, произтичащи от разпоредбите на посочената правна уредба, и за които съпътстващите търговски документи сочат, че са уловени и продадени изключително за производство на фуражи, както и**

– **изрезки от риба, които не са били обработени в съответствие с правилата, произтичащи от разпоредбите на същата правна уредба, и за които съпътстващите търговски документи сочат, че представляват странични животински продукти, годни за консумация от човека, но не са предназначени за такава консумация поради търговски причини, и че са произведени и продадени за производство на фуражи.**

Подписи